

Fra: Verstad, Ellen [Ellen.Verstad@nav.no]
Sendt: 2. desember 2014 14:15
Til: Postmottak ASD
Kopi: Hagan, May Beate; Olsen, Annbjørg
Emne: Høringsuttalelse fra Steinkjer Kommune.
Vedlegg: Høringsuttalelse 2014 Nav Steinkjer.docx

Viser til departementets brev av 02.09.14 vedrørende forslag om å regulere at barns inntekt skal holdes utenfor ved vurdering av søknader om økonomisk stønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 18

Vedlagt følger administrativt fattet høringsuttalelse fra Steinkjer kommune.

Med vennlig hilsen

Ellen Verstad

NAV veileder // Velferdsavdelingen

NAV // NAV Steinkjer

☎ 747 32397// 92491625 ✉ ellen.verstad@nav.no

www.nav.no

HØRINGSUTTALELSE OM Å REGULERE AT BARNES INNTEKT SKAL HOLDES UTENFOR VED VURDERING AV SØKNADER OM ØKONOMISK STØNAD ETTER LOV OM SOSIALE TJENESTER I ARBEIDS- OG VELFERDSFORVALTNINGEN § 18.

Saksopplysninger:

Steinkjer kommune viser til høringsnotat, datert 2. september 2014, vedrørende forslag om å regulere at barns inntekt skal holdes utenfor ved vurdering av søknader om økonomisk stønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 18.

Hovedprinsippet for behandling av søknad om økonomisk stønad er at det skal foretas konkrete og individuelle vurderinger av hjelpebehov, stønadsbeløp og stønadsform.

I og med at økonomisk stønad er en subsidiær ytelse, er utgangspunktet at det i vurderingen om det skal ytes stønad og i beregningen av stønadsnivået kan tas hensyn til alle former for inntekter, forsørgelse, ytelser, støtte og egne midler som tjenestemottaker har eller har tilgang til. Herunder i utgangspunktet barns inntekter, med de presiseringer som følger av omtalen av § 18 i rundskrivet til sosialtjenesteloven.

I omtalen til rundskrivet til sosialtjenesteloven er det lagt føringer i forhold til å trekke inn barn og unges lønnsinntekter ved beregning av familiens sosialstønad. *«Barnets inntekter må være av et visst omfang for at det skal være tilstrekkelig til egen forsørgelse. Inntekter fra kvelds- og lørdagsjobb ved siden av skolen vil normalt gi barnet ekstra lommepenger, og skal ikke føre til at foreldrene ikke mottar stønad for barnet. Tilsvarende skal det ikke legges til grunn at barnet skal dekke egne utgifter av pengegaver til bursdag, konfirmasjon og lignende»*

Regjeringen ønsker å tydeliggjøre dette gjennom lovregulering, ved å pålegge kommunene å ta slike hensyn. I lovforslaget gis det en begrenset adgang til kommunene til likevel å trekke inn barns inntekter når særlige grunner tilsier det.

Av høringsnotatet går det frem at det er betydelige variasjoner med hensyn til kommunenes behandling av barns inntekter.

I Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat av 02.09.14 redegjøres det for to alternative endringer i bestemmelsen om stønad til livsopphold. I sistnevnte forslag skisseres flere måter å utforme reguleringen på.

- En hovedregel uten beløpsgrense
- En hovedregel om at barns inntekter under en bestemt beløpsgrense ikke skal innvirke på familiens stønad.

Steinkjer kommunes praksis

Steinkjer kommune legger, som utgangspunkt, ikke inntekter fra barns helge og sommer jobber til grunn ved vurdering av familiens rettigheter til økonomisk sosialhjelp. Dette gjelder i hovedsak inntil 18 år, men også unge som er i videregående skole og som bor hjemme blir regnet sammen med familien til de er ferdige med videregående skole. Kommunen følger således den praksis som i dag anbefales i Rundskrivet til lov om sosiale tjenester av juni 2012, en praksis som også er nedfelt i kommunens egne retningslinjer for behandling av enkeltsaker etter §§ 18, 19.

Vurdering:

Målsetningen med endringen Regjeringen skisserer er å sikre bedre og mer likeverdige vilkår for barn som vokser opp i fattige familier. Dette i tråd med lovens formål: *”å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet”*¹.

Målsetningen er positiv av flere grunner, som omtalt i notatet. Barn i familier som mottar sosial stønad bør kunne ha glede av egne arbeidsinntekter, på samme måte som andre barn, og oppleve at det lønner seg å arbeide. Det at egne inntekter holdes utenfor ved beregning av familien sosialstønad vil i større grad gi barn i lavinntektsfamilier muligheten til å delta i sosiale aktiviteter og kjøpe seg goder på lik linje med andre på samme alder. Det å oppleve nytte av arbeid i form av penger, arbeidserfaring og kontakter i arbeidslivet, kan videre være et virkemiddel for å forebygge arv av sosiale problemer, noe som er positivt så vel på individ som på samfunnsnivå. I et lengre perspektiv kan dette også bidra til en reduksjon av kommunens utgifter til sosialstønad.

Det å lovregulere for unntak for barns inntekter avviker fra prinsippet som lov om sosiale tjenester bygger på, og binder opp kommunen i utøvelse av skjønn i forhold til en bestemt inntekt. Forslaget utgjør likevel, slik vi ser det, ingen endring fra dagens retningslinjer. Kommunene står også nå fritt til å velge å holde barns inntekt utenfor beregningen av familiens rettigheter til økonomisk sosialstønad.

Alternativ A gir en presisering uten å sette noen beløpsgrense. Kommunene vil her beholde frihet til å vurdere hver sak konkret, uavhengig av størrelsen på inntekten. En unngår her en standardisering av vurderingene som vil kunne gå på bekostning av helhetsperspektivet som lov om sosiale tjenester er tuftet på, og som er vurdert av avgjørende betydning for faglig kvalitet.

I alternativ B henvises det til flere alternative formuleringer i forhold til en bestemt beløpsgrense fastsatt i lovteksten. Kommunene beholder her en del av skjønnsfriheten, men må gi en særskilt begrunnelse dersom inntekter under aktuelle beløpsgrense trekkes inn. Hensynet til lik behandling i kommunens praktisering av skjønnsutøvelsen er sentral i det å lovfeste en beløpsgrense.

Slik Steinkjer kommune ser det sikrer rundskrivet de forhold som departementet foreslår å lovfeste. Etter som lovanvendelsen avviker betydelig mellom kommunene ser vi likevel behovet for en presisering. En slik presisering kan etter vår oppfatning gjøres på ulike måter, gjennom lovendring og gjennom informasjon og opplæring, gjerne i regi av Fylkesmannen.

Vi mener at bruk av faglig skjønn bør stå på dagsorden generelt, ikke bare presiseres/reguleres i enkelte sammenhenger.

Steinkjer kommunen anbefaler alternativ B, det vil si en hovedregel med en beløpsgrense.

En beløpsgrense sikrer mer lik behandling kommunene i mellom, og også mer lik behandling med familier som ikke mottar økonomisk stønad. Beløpsgrenser er dessuten godt kjent både i Nav-kontorene og hos mange av våre brukere, herunder foreldre, og antas slik praktisk anvendelig. Vi anbefaler videre alternativ B 4, hvor det i lovteksten henvises til en beløps størrelse som følger av veiledende retningslinjer, f.eks i form av årlige rundskriv.

Samtidig henstiller vi til at det jobbes parallelt med målrettet fokus på skjønnsutøvelsen i sosial faget generelt, og i forhold til målgruppen barn og unge spesielt, dette for å høyne rettsikkerheten for våre brukere.

---

¹ lov om sosiale tjenester i NAV § 1.

Steinkjer kommune avgir følgende høringsuttalelse :

Steinkjer kommune er positiv til å lovregulere kommunens adgang til å regne med barns inntekt ved vurdering og beregning av økonomisk stønad. Vi anser en slik lovregulering som et virkemiddel for å sikre en mer ens praksis i kommunene, til gagn for barn og unge.

Steinkjer kommune anbefaler en styrking av loven gjennom alternativ B, det vil si en hovedregel med en beløpsgrense.

En beløpsgrense kan være et godt utgangspunkt for en konkret vurdering i den enkelte sak. En beløpsgrense kan bidra til mer lik behandling kommunene i mellom, og også mer lik behandling i forhold til familier som ikke mottar økonomisk stønad. Det å forholde seg til beløpsgrenser er videre godt kjent både i Nav-kontorene og hos mange av våre brukere, herunder foreldre, og antas slik å være praktisk anvendelig.

Av skisserte alternativ i utformingen av en beløpsgrense som fremgår av høringsnotatet, anbefaler Steinkjer kommune alternativ B 4, hvor det i lovteksten henvises til en beløpsstørrelse som følger av veiledende retningslinjer, f.eks i form av årlige rundskriv. Beløpsgrensen kan ta utgangspunkt i statens veiledende retningslinjer for økonomisk stønad til barn og unge i alderen 11 – 17 år, som i 2014 satt til kr 3 600,-, pr barn pr måned, det vil si kr 43 200,-, pr år.